

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI JAKOŚCI HANDLOWEJ MIODU

Warszawa, 2018

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI JAKOŚCI HANDLOWEJ MIODU

1. Realizując ustawowy obowiązek ochrony interesów konsumentów, Inspekcja Handlowa w drugim kwartale 2018 roku przeprowadziła w placówkach handlu detalicznego naterenie ośmiu województw (Kujawsko-Pomorskiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Opolskiego, Podkarpackiego, Podlaskiego, Świętokrzyskiego, Warmińsko-Mazurskiego) kontrolę jakości handlowej miodu.

Zakres kontroli obejmował zbadanie jakości handlowej miodów w stosunku do obowiązujących przepisów i deklaracji producentów zamieszczonych w oznakowaniu tych produktów ze szczególnym zwróceniem uwagi na wykrywanie zafałszowań oraz ocenę prawidłowości zamieszczenia na etykietach wymaganych prawem

żywnościowym oznaczeń, w tym rzetelności informowania konsumentów o pochodzeniu miodu.

Kontrolą objęto łącznie 43 placówki handlowe, w tym: 26 sklepów należących do sieci handlowych, 2 sklepy internetowe, 2 hurtownie oraz 13 pozostałych sklepów.

Różnego rodzaju nieprawidłowości stwierdzono w 21 placówkach (48,8 proc. skontrolowanych).

2. Ogółem skontrolowano 269 partii miodu, tj.:

- 77 partii miodu z domieszką miodów spoza UE (niezależnie od odmiany),
- 59 partii miodów wielokwiatowych,

- 28 partii miodów gryczanych,
- 24 partie innych miodów (słonecznikowy, rozmarynowy, mniszkowy, pomarańczowy, nawłociowy, nektarowo-spadziowy, tymiankowy, kolendrowy, leśny, malinowy, faceliowy, eukaliptusowy, z propolisem)
- 23 partie miodu lipowego,
- 19 partii miodu spadziowego,
- 14 partii miodu rzepakowego,
- 12 partii miodu akacjowego,
- 7 partii miodu wrzosowego,
- 6 partii miodu manuka.

Różnego rodzaju zastrzeżenia wniesiono do 48 partii (17,8 proc.), w tym najwięcej ze względu na nieprzestrzeganie przepisów w zakresie znakowania (36 partii).

3. Do badań w laboratoryjnych pobrano próbki z 80 partii miodów, które oceniono w stosunku do obowiązujących przepisów, tj. wymagań określonych w rozporządzeniu w *zakresie jakości handlowej miodu*¹ oraz deklaracji zawartych w oznakowaniu tych produktów. Wyniki badań stanowiły podstawę do zakwestionowania 12 partii (15 proc.).

Do nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie jakości należały:

- **w miodach lipowych:**
 - niższa zawartość pyłku przewodniego lipy (Tila) – stwierdzano od 1,9% do 7,7% podczas gdy powinien on stanowić nie mniej niż 20% (należy zaznaczyć, że w naszym klimacie miód lipowy jest tzw. miodem niedoprószonym i aby uznać go za lipowy wystarczy 20%-owy udział pyłku lipy) ;
 - niższa od wymaganej liczba diastazowa – było 5,8 zamiast minimum 8 (mieszanka miodów pochodzących z UE i spoza UE);
- **w miodzie gryczanym:**
 - niższa zawartość pyłku przewodniego gryki (Fagopyrum Mill.) – stwierdzano od 23,8% do 35,5% zamiast w znacznej przewadze;
 - wyższa zawartość 5- hydroksymetylofurfuralu (HMF) – stwierdzano od 51,6 mg/kg do 69,6 mg/kg zamiast nie więcej niż 40 mg/kg;

- **w miodzie mniszkowym:**
 - niższa zawartość pyłku przewodniego mniszka pospolitego (Taraxacum officinale) – stwierdzono 5,1% zamiast w znacznej przewadze;
- **w miodzie akacjowym:**
 - niewłaściwe cechy organoleptyczne – smak z wyraźną wyczuwalnością syropu cukrowego, nietypowy dla miodu;
 - niższa zawartość pyłku przewodniego akacji (Robinia pseudoacacia) - stwierdzono 22,2% zamiast od 30%- co upoważnia do zakwalifikowania go jako miodu akacjowego;
- **w miodzie wielokwiatowym:**
 - wyższa zawartość 5- hydroksymetylofurfuralu (HMF) – stwierdzono 47,3 mg/kg zamiast nie więcej niż 40 mg/kg;
- **w miodzie manuka pochodzącego z Nowej Zelandii:**
 - wyższa zawartość 5- hydroksymetylofurfuralu (HMF) – stwierdzono: 52,0 mg/kg i 59,8 mg/kg zamiast nie więcej niż 40 mg/kg;
 - niższa zawartość pyłku przewodniego manuka (Leptospermum scoparium) – było 13 % i 12,2% zamiast w przewadze, stwierdzono natomiast: 40% i 34,1% pyłku z koniczyny oraz 36% i 27,6% koniczyny.

Próbki poddane badaniom laboratoryjnym sprawdzono także pod względem zgodności ilości rzeczywistej z ilością nominalną towaru podaną przez paczkującego naopakowaniu. W wyniku pomiaru zawartości 162 opakowań miodów stwierdzono trzy przekroczenia dwukrotnej ujemnej wartości błędności towaru paczkowanego (T1), określonej w ustawie o towarach paczkowanych².

1. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu (Dz. U. Nr 181, poz. 1773 ze zm.)

2. ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1161).

4. W toku kontroli sprawdzono, czy były przestrzegane przepisy w zakresie znakowania, szczególnie zawarte w rozporządzeniu 1169/2011³, art. 16 rozporządzenia 178/2002⁴ oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁵.

Oznakowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami stwierdzono w przypadku 36 partii (13,4 proc. ogółem ocenionych) w tym 5 partii miodów oferowanych na stronach

sklepów internetowych i 31 partii w placówkach stacjonarnych.

Uchybienia w zakresie oznakowania najczęściej dotyczyły:

- braku cyfrowego określenia daty minimalnej trwałości;
- braku informacji o ilości netto produktu;
- braku adresu producenta;
- podania informacji wprowadzającej konsumentów w błąd, co do miejsca pochodzenia, bowiem w nazwie wyrobu wyeksponowanej na opakowaniu użyto określenia „z Prowansji” podczas gdy miód faktycznie pochodził z Hiszpanii;
- użycia w oznakowaniu dwóch partii miodów wielokwiatowych, dobrowolnej informacji „dla dzieci”, sugerującej że te produkty posiadają odmienny charakter i szczególne właściwości w odniesieniu do innych miodów;
- braku jakichkolwiek oznaczeń; braku podania pełnej nazwy rodzaju i odmiany miodu.

5. W toku kontroli sprawdzono ponadto przestrzeganie:

- aktualności dat minimalnej trwałości – nie stwierdzając nieprawidłowości,
- warunków przechowywania – nie stwierdzając nieprawidłowości,
- obowiązku zapewnienia identyfikowalności środków spożywczych - nie stwierdzając nieprawidłowości.

6. Całokształt ustaleń kontroli dał podstawę do skierowania 18 informacji do właściwych terenowo organów nadzoru sanitarnego (1) lub weterynaryjnego (3) do wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (14).

W zakończonych postępowaniach administracyjnych prowadzonych na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych⁶ za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, wydano 8 decyzji o wymierzeniu kar pieniężnych w łącznej wysokości 6,9 tys. zł w tym 1 decyzję z uwagi na zafałszowanie, którą wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 tys. zł.

Opracowanie:

Departament Inspekcji Handlowej UOKiK

3. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.).

4. rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002, s. 1 z późn. zm.)

5. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz.U. z 2015 r., poz. 29 z późn. zm.)

6. ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2212 z późn. zm.)